

Kontroly ČIŽP v oblasti odpadového hospodářství

Lukáš Kůs

30. 11. 2016 , Praha

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Obsah prezentace

- Základní představení ČIŽP a její činnost v oblasti odpadového hospodářství
- Kontroly zařízení k odstraňování odpadů
- Kontroly zařízení k využívání odpadů
- Kontroly původců odpadů
- Závěr - shrnutí

Základní představení ČIŽP a její činnost v oblasti odpadového hospodářství

Oddělení odpadového hospodářství (OOH) ČIŽP má v gesci problematiku:

- zákona o odpadech
- zákona o obalech
- zákona o chemických látkách

Základní představení ČIŽP a její činnost v oblasti odpadového hospodářství

Oddělení odpadového hospodářství (OOH) ročně:

- provede cca 3 000 kontrol
- řeší cca 500 - 600 podnětů
- vydá cca 900 – 1 000 rozhodnutí o uložení pokuty

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet kontrol	3359	2606	3501	3228	2990	2892	3150	3422	3643
Počet vydaných rozhodnutí	746	810	836	909	904	856	984	1038	1060
Počet řešených podnětů	682	564	589	526	490	502	532	599	545

Základní představení ČIŽP a její činnost v oblasti odpadového hospodářství

Kontrolní činnost vychází z plánu kontrol:

- **plánované kontroly** - např.
povinné kontroly dle zákona o IPPC,
kontroly subjektů u nichž v minulosti byly zjištěny nedostatky
apod.
- **neplánované kontroly** –např.
mimořádné kontrolní akce, podněty
z vlastní kontrolní činnosti v daném
roce, ostatní podněty

Základní představení ČIŽP a její činnost v oblasti odpadového hospodářství

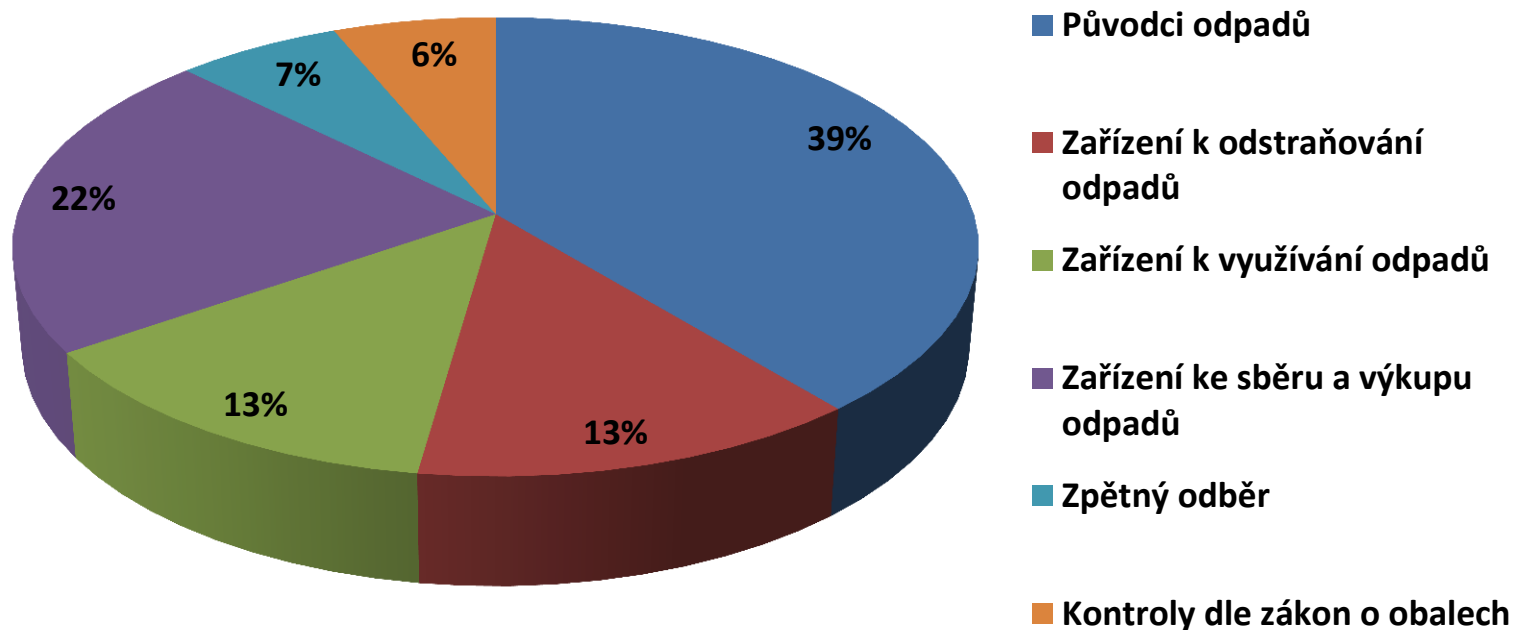
Plán kontrol ČIŽP OOH tvořen osmi složkovými úkoly:

1. Zařízení k odstraňování odpadů
2. Zařízení k využívání odpadů
3. Zařízení ke sběru a výkupu odpadů a zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků
4. Zpětný odběr výrobků a nakládání s elektrozařízením a elektroodpady, nakládání s bateriemi a akumulátory
5. Původci odpadů a průmyslové podniky
6. Kontroly dodržování chemického zákona
7. Obaly
8. Přeshraniční přeprava

Základní představení ČIŽP a její činnost v oblasti odpadového hospodářství

Rozčlenění kontrol provedených ČIŽP v oblasti odpadového hospodářství 2011 - 2015

Kontroly zařízení k odstraňování odpadů

- kontroly skládek odpadů, spaloven odpadů, neutralizačních stanic apod.
- každý rok jsou kontrolovány všechny skládky nebezpečných odpadů

Rok	2013	2014	2015
Počet kontrol	305	315	317

Kontroly zařízení k odstraňování odpadů

Nejčastěji zjišťované nedostatky:

- provoz skládky v rozporu s podmínkami integrovaného povolení nebo provozního řádu – nedodržení max. rozměru aktivní plochy skládky, nepovolené nakládání s odpady apod.
- absence základních popisů odpadů nebo jejich nedostatečné zpracování (chybějící protokoly o analýzách vzorků)

Kontroly zařízení k odstraňování odpadů

Problematika TZS

- maximální celkové množství odpadů uložených na skládku jako materiál pro TZS, za které se neplatí poplatek, může dosahovat maximální výše 20% celkové hmotnosti odpadů uložených na skládku v daném kalendářním roce
- problematika používání pojmu konstrukční prvky skládky – vykazováno jako využívané odpady
- odpady pro konstrukční prvky skládky - v rámci provozu jedné skládky využito v průběhu 1 roku 20 druhů kategorie „O“ v množství cca 70 000 tun, 6 druhů kategorie „N“ v množství cca 50 000 t

Kontroly zařízení k odstraňování odpadů

Problematika TZS

- podle rozhodnutí MŽP OVSS (NPM prosinec 2015) je první fáze provozu skládky určena k odstraňování odpadů. Výjimku tvoří pouze odpady využívané jako technické zabezpečení skládky
- na odpady ukládané nad rámec odpadů pro technické zabezpečení je tedy nezbytné nahlížet jako na odpady, které jsou rovněž odstraňovány
- v současnosti podána žaloba k soudu

Kontroly zařízení k odstraňování odpadů

Problematika používání „výrobků“ v rámci 1. fáze provozu skládky

- nevybírání a neodvádění poplatků za uložení odpadů ani vytváření tzv. rekultivační rezervy

Kontroly v oblasti využívání odpadů

Jedná se například o kontroly

- zařízení k využívání stavebních odpadů - recyklační linky, terénní úpravy, využívání odpadů k výrobě stavebních výrobků
- dále např. kompostárny, bioplynové stanice, recyklační linky na úpravu plastových odpadů, papírových odpadů atd.

Kontroly v oblasti využívání odpadů

Klíčové ustanovení § 3 odst. 6 zákona o odpadech

- některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl odpad předmětem některého ze způsobu využití, splňuje podmínky uvedené pod písm. a) až e)

Kontroly v oblasti využívání odpadů

Praktický příklad:

- akreditovaná certifikace
- jeden z certifikátů určoval výrobek pro násypy a zásypy, pro stavby jiné než pozemní komunikace nesplňoval limity vyhlášky č. 294/2005 Sb.

	Limit 294/2005 Sb. (mg/kg)	Výsledek rozboru (mg/kg)	Výsledek rozboru (mg/kg)
As	10	26,3	18,1
Cd	1	11,3	124
Cr	200	191	169
Ni	80	138	188
Pb	100	1060	1760
Hg	0,8	3,6	1,7
V	180	61	105
BTEX	0,4	< 0,4	< 0,1
PAU	6	3,8	< 0,2
C10/40	300	851	16
Ekotoxicita	negativní	Pozitivní (semeno, korýš)	Pozitivní (ryba, korýš)

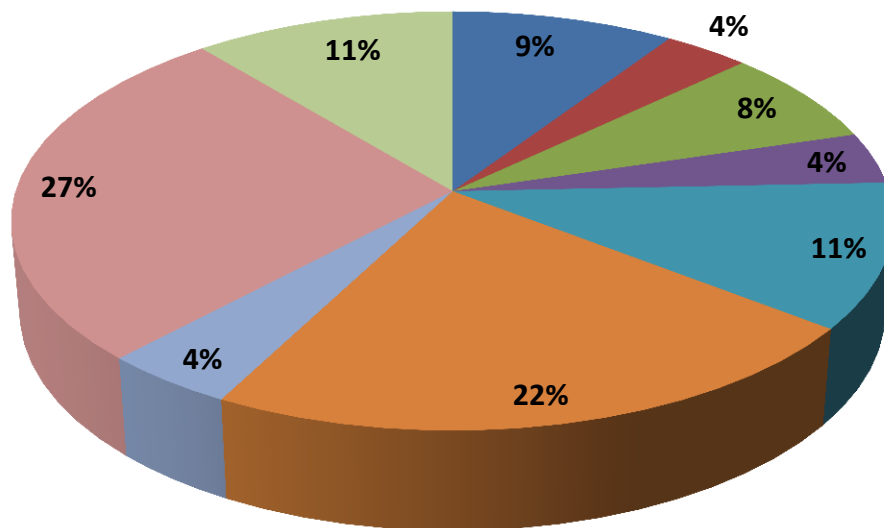
Kontroly původců odpadů

- jedna z nejčastěji kontrolovaných problematik - podněty - od školních zařízení, pečovatelských domů až po velké průmyslové podniky

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Počet kontrol	1037	790	1006	922	887

Kontroly původců odpadů

Zjištěná porušení u původců odpadů 2014 - 2016

- Nakládání s odpady v místech k tomu neurčených
- Nesprávné označení nebezpečných odpadů
- Neoznačení míst identifikačním listem NO
- Nezařazení odpadů podle druhů a kategorií
- Předání odpadů neoprávněné osobě
- Netřídění odpadů
- Nezabezpečení odpadů před únikem
- Nevedení průběžné evidence
- Nepodání ročního hlášení o produkci a nakládání s odpady

Kontroly původců odpadů

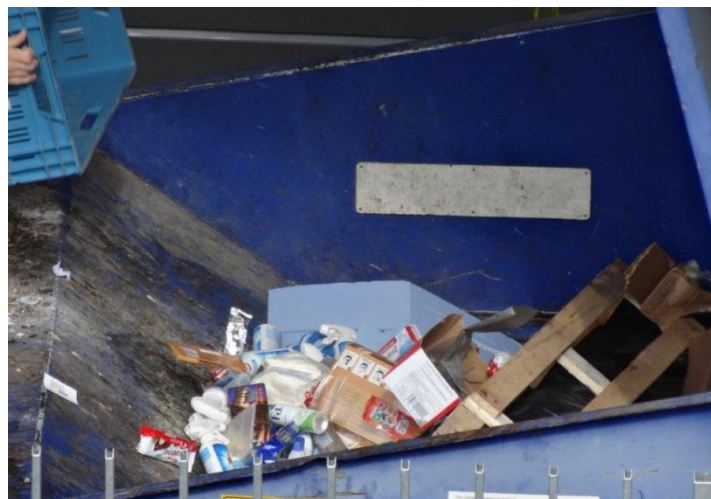
Třídění odpadů u původce

- původce odpadů je povinen shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií
- pokud vzhledem k následnému způsobu nakládání s odpady není třídění nutné, může od něj původce se souhlasem místně příslušného orgánu státní správy upustit (KÚ nebo ORP)

Kontroly původců odpadů

Třídění odpadů u původce – obchodní řetězec

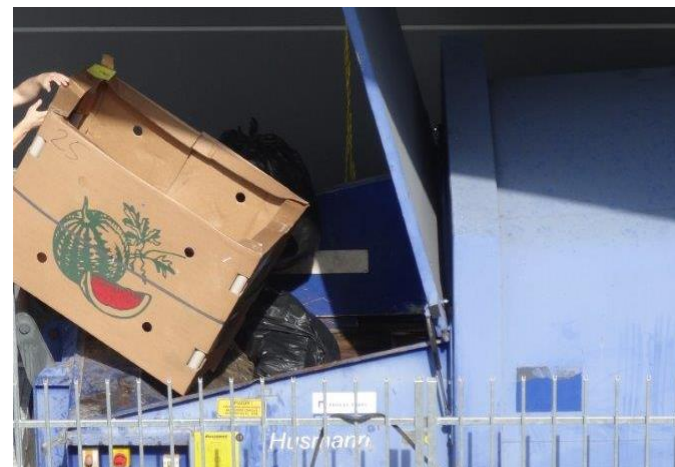
- inspekce obdržela podnět na netřídění odpadů v jedné provozovně velkého obchodního řetězce
- ČIŽP, ORP i KÚ provedly předem neohlášené kontroly

Kontroly původců odpadů

Třídění odpadů u původce

- subjekt měl udělen souhlas k upuštění od třídění – v žádosti o souhlas vyspecifikováno o jaké odpady se jedná (např. potraviny s prošlou záruční lhůtou, které jsou balené v obalech z různých materiálů)
- kontrolou zjištěno, že v 1 kontejneru určeném již k odvozu odpadů je směs nebalených potravin (zelenina, pečivo), pytle s plastovými fóliemi, kartónové reklamní stojany, přepravky

Kontroly původců odpadů

Kontroly původců odpadů

Třídění odpadů u původce

- původce mimo jiné argumentoval tím, že má nastaven systém třídění
- tříděna pouze část odpadů – zbytek zařazen a předán jako směsný komunální odpad oprávněné osobě
- uložena sankce ve výši 300 000 Kč
- subjekt se odvolal – MŽP odvolání zamítlo a rozhodnutí inspekce potvrdilo

Kontroly původců odpadů

Předání odpadů oprávněné osobě

- povinnost stanovena § 12 odst. 3 zákona o odpadech; § 16 odst. 1 zákona o odpadech
- v případě předání odpadů je nutné si vyžádat platné rozhodnutí příslušného krajského úřadu
- důležité ověřovat si platnost rozhodnutí – rozhodnutí mohou být vydávána na dobu určitou, případně může být souhlas KÚ odebrán

	HLAVNÍ MĚSTO PRAHA MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ		FID	
	■ Jiří TYROL Vyšehradská 35/428 128 00 Praha 2 IČ: 15915034 ■			
	Váš dopis zn.	Spisová značka S-MHMP-872215/OZP- VIII-544/R-1075/2012/Kr	Vyřizuje / linka Ing. Kříčková/4383	Datum 04.12.2012
	Rozhodnutí Odbor životního prostředí Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen OZP MHMP), jako věcně příslušný orgán veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství podle § 78 odst. 2 písm. a) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o odpadech) a ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a místně příslušný podle ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), rozhodl na základě žádosti o souhlas k provozování zařízení ke sběru, výkupu a využívání odpadů ze dne 28.06.2012 podané účastníkem řízení: Jiří TYROL, nar. 31.08.1949, IČ: 15915034, bytem Vyšehradská 35/428, 128 00 Praha 2 (dále jen žadatel), dnešního dne t a k t o : Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1 zákona o odpadech u d ě l ě j e s o u h l a s 1. <u>k provozování zařízení ke sběru, výkupu a využívání odpadů způsobem R12 dle přílohy č. 3 zákona o odpadech – třídění, lisování,</u> 2. <u>s provozním řádem zařízení, který je součástí tohoto rozhodnutí (počet stran 6)</u> pro provozovnu: Jateční ul., Praha 7 (parc. č. 2297/6, k.ú. Holešovice). Sídlo: Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1 Pracoviště: Jugmannova 29/35, 110 00 Praha 1 tel: 236 001 111, fax 236 007 074 e-mail: ozp@praha.eu; IDDS: 481a97h			

Kontroly původců odpadů

Předání odpadů oprávněné osobě

- podnět od MČ Praha Slivenec na pálení odpadů v lokalitě Radotín
- z podnětu vyplynulo, že odpady zde pálila fyzická osoba oprávněná k podnikání provozující autodopravu
- na lokalitě byla provedena kontrola – zjištěno skladování celé řady různých druhů odpadů (velkoobjemový odpad, stavební a demoliční odpad apod.)

Kontroly původců odpadů

- podnikající osoba nesdělila inspekci, od jakých subjektů převzala odpady, se kterými nakládala
- křížovou kontrolou zjištěno minimálně 9 subjektů, které vykazaly, že této fyzické osobě odpady předaly
- uložena sankce ve výši 1 300 000 Kč (opakovaná sankce - v roce 2003 uložena pokuta ve výši 30 000 Kč, v roce 2004 pokuta 95 000 Kč, v roce 2007 pokuta 950 000 Kč)

Kontroly původců odpadů

Problematika vedlejších produktů

- klíčové ustanovení § 3 odst. 5 zákona o odpadech – movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud splní podmínky pod písmeny a) až d)

Povinnosti a nejčastěji zjišťovaná pochybení

Problematika vedlejších produktů

- nejčastěji jsou diskutovány možnosti použití tohoto institutu u „materiálů“ ze stavební a demoliční činnosti
- skupina 17 - tato skupina se podílela v roce 2015 z 65% na celkové produkci odpadů
- v roce 2015 – produkce téměř 14 000 000 tun odpadu kat.č. 17 05 04 Zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03

Povinnosti a nejčastěji zjišťovaná pochybení

Zeminy

- § 2 odst. 3 zákona o odpadech – tento zákon se nevztahuje na nakládání s nekontaminovanou zeminou a jiným přírodním materiálem vytěženým během stavební činnosti, **pokud je zajištěno**, že materiál **bude použit** ve svém přirozeném stavu pro účely stavby **na místě, na kterém byl vytěžen**

Povinnosti a nejčastěji zjišťovaná pochybení

Zeminy

- zemina může být i vedlejším produktem, pokud splní podmínky § 3 odst. 5 písm. a) až d)
- na základě praktických případů lze za klíčové považovat:
 - ✓ „souhlas“ příslušného stavebního úřadu k využití
 - ✓ dokumenty prokazující zajištění využití
 - ✓ rozbor dle vyhlášky č. 294/2005 Sb.

Povinnosti a nejčastěji zjišťovaná pochybení

Zeminy

- deponování (provádění terénních úprav bez souhlasu dle stavebního zákona) – případ Praha Lahovice
- Lokalita je součástí přírodní protipovodňové ochrany nacházející se v tzv. Lahovické nivě
- v průběhu roku 2010 navezeny desítky tisíc tun zeminy a kamení z různých staveb na území Prahy
- návoz pokračoval – např. v roce 2012 podnět na návoz dalších cca 20 000 tun

Povinnosti a nejčastěji zjišťovaná pochybení

Zeminy

- subjekt argumentoval budoucím využitím „materiálu“ pro výstavbu protipovodňových valů ve Stč. kraji
- následně uvedl, že neobstál ve výběrovém řízení – k odvozu nedošlo
- inspekci podáno trestní oznámení
- původci, kteří zeminu na lokalitu předávali uvedli, že zeminu považují za vedlejší produkt – využití ovšem zajištěno v rozporu s právními normami

Povinnosti a nejčastěji zjišťovaná pochybení

Zeminy

- další kauzy např. Vážany nad Litavou
 - původně motokrosové závodiště
 - nepovolené rozšíření terénních úprav
 - rozhodnutí o odstranění stavby
 - výzva stavebního úřadu k zastavení prací
 - pohyb tělesa navážky – za 5 měsíců 40 metrů

Povinnosti a nejčastěji zjišťovaná pochybení

Zeminy, stavební a demoliční „odpady“

- další a další lokality s návozy „vedlejších produktů“ na pozemky, které nejsou určeny ke skladování jakýchkoliv materiálů bez bližšího určení dalšího způsobu využití, k provádění terénních úprav,

Shrnutí

Právní normy jsou poměrně komplikované:

- jedním z řady důvodů je snaha obcházet jejich smysl a cíle
- omezení, zákazy apod. stanoveny na základě veřejného zájmu – ochrana životního prostředí a zajištění udržitelného rozvoje společnosti

Pozitivně:

- cca u dvou třetin kontrolovaných subjektů není zjištěno porušení

Děkuji Vám za pozornost

Ing. Lukáš Kůs

lukas.kus@cizp.cz

www.cizp.cz

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ